

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye’de engellilerin, yaşlıların ve hastaların erişilebilirlik hakları sistematik bir şekilde ihlal edilmektedir. Erişilebilirlik sorunları nedeniyle nüfusun yüzde 10’dan fazlasını oluşturan engellilerin sosyal yaşama dahil olamadığı ve “ev hapsine benzer” bir yaşam geçirdiği ifade edilmektedir. Bina içi düzenin, bina çıkışlarının, asansör, park, yol, geçit ve kaldırımların engelliler için tasarımı maalesef henüz tamamlanmamıştır. Ülke genelinde neredeyse her ilde devam eden kentsel dönüşüm ve yeniden yapılanma çalışmaları sonucunda da etkili bir erişilebilirlik düzeyine henüz ulaşılammıştır. Türkiye genelinde yaşanan bu sorunlar özellikle belediyeleri kayyum yönetiminde bırakılan bölge illerinde daha ağır bir şekilde yaşanmaktadır.

Van ve birçok bölge ilinde yaya geçitleri, kaldırımlar, üst ve alt geçitler engellilerin, yaşlıların ve hastaların erişimine uygun değildir. Van’da yayaların büyük bir risk alarak karşıya geçtiği bölgelerde alt ve üst geçit çalışmaları yapılmalıdır. Nüfusu 1,2 Milyonun üzerinde olan Van’da yürüyen merdiven veya asansörü olan tek bir üst/alt geçit yoktur. Birçok yerde trafik ışıkları yetersiz kalmakta ve yayalar geçiş sırasında büyük risk almaktadır. Van’da; Bölge Hastanesinin bulunduğu yer, İki Nisan Kavşağı, Karayolları Kavşağı, Otogar kavşağı başta olmak üzere birçok yerde engelli, yaşlı, gebe veya hasta yayaların geçidine uygun, asansörü-yürüyen merdiveni olan alt/üst geçitler inşa edilmelidir. Birçok yerde yeterli sayıda ve kullanılabilir geçit bulunmadığından yurttaşlar yolun karşısına geçmekte güçlük yaşamakta veya geçerken büyük risk almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) 2015-2022 yılları arasında Van’da karşı karşıya geçerken trafik kazası geçiren kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerden yaşamını yitiren, yaralanan, engelli kalan sayısı kaçtır?
- 2) 1,2 milyon nüfusu ve 60-70 bin engelli nüfusu olan Van kentinde yürüyen merdivenli veya asansörlü bir tek alt-üst geçidin olmamasının nedenleri nelerdir? Birçok şehirde yapılmış olan bu ve benzeri geçitlerin Van’da hiç yapılmamasının nedenleri nelerdir?
- 3) Van’da kentin erişilebilir olması için hangi kurumlarla işbirliği ve koordinasyon çalışmaları yürütülmektedir? Kayyum idaresindeki Van Büyükşehir Belediyesi’nin

erişilebilirliğe ilişkin çalışmaları nelerdir? Van'da engelli erişilebilirliği için hangi birimler görevlendirilmiştir? Bu kapsamda ayrılan bütçe ve kadro miktarı ne kadardır?

- 4) Van'da engelli, yaşlı, gebe veya hasta yurttaşların erişilebilirliğini arttırmak amacıyla asansör, bina rampaları, alt-üst geçit, kaldırım ve trafik ışıklarının dönüştürülmesi amacıyla bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 5) Van'da erişilebilir bir kent planlaması için öngörülen zaman ne kadardır? 2025'te Van erişilebilir bir kent olacak mıdır? Bu kapsamda yapılması planlanan faaliyet ve kent düzenlemeleri nelerdir?